

[Oluf Pedersen.]

det er Rigsdagen som offentlig Institution, der skal have Kontrollen med Banken.

Med Hensyn til § 8 kan vi tiltræde det, der fastsættes. Men naar det gælder § 9, hvor der siges, at Banken skal have Ret til at forsyne Omsætningen med fornødne Sedler, vil jeg mene, det er for svagt; der bør i Stedet for staa, at Banken har Pligt.

Vi fra vor Side er ikke Tilhængere af Guldmøntfoden; Maalet maa være et ærligt Pengevæsen. Det har vist sig, at der kan spekuleres i Guldet, og derfor er Guldet ubrugeligt, men jeg vil gerne have slaaet fast, at man kan opnaa et stabilt Pengevæsen ved en Regulering af Seddelmængden. Det, er, alt andet lige, denne, der afgør Sedlernes Værdi. De 30 pCt. Gulddækning eller ingen Gulddækning er et Forhold, som er ganske uden Betydning. Kun som Valutareserve kunde der være Tale om, at Guldet havde Betydning; men naar der altid skal være mindst 30 pCt., bliver det uden den ringeste Værdi. De 30 pCt. Guld kan lige saa godt ligge i Alaskas Bjerge som i Nationalbankens Kældere, naar de ikke maa hentes op. Og hvorfor saa ikke bruge de 100 Mill. Kr. til at betale af paa vor Gæld med? Saa sparer vi tilmed hvert Aar 5 Mill. Kr. i Renter og forbedrer vor Handelsbalance, den, Ministeren ellers er dybt bekymret for.

Med Hensyn til selve Overdragelsen mener jeg, at den er for dyr. Vel har Banken Aktiekapital og Reserver, men der er jo ogsaa baade Pensionsforpligtelser og ikke ubetydelig Risiko, bl. a. ved Krisefonden. Og i Stedet for 4 pCt. Rente kunde man naturligt have fastsat en Rente i Højde med Bankens Diskonto. Det burde ikke være saadan, at Obligationerne ikke kan indfries fra Bankens Side. Forhaabentlig faar vi et Fald i Renten som i andre Indtægter uden Arbejde, og det skulde jo ogsaa gerne komme disse Folk til gode.

Med Hensyn til de Betingelser, hvorunder Banken skal arbejde, saa tror jeg, det kunde være meget praktisk, om den ligesom tidligere fik Adgang til at udlaae ogsaa i fast Ejendom, saadan som der har været talt om af forskellige Ordførere. Der kunde jo være det Tilfælde, hvor det kunde have sin Betydning for at faa en lav Diskonto og for at faa den Pengepolitik, som man vil føre, til at slaa igennem.

Vi kan fra vor Side ikke tiltræde det forelagte Forslag. Vi kan ikke erkende, at det skal piskes igennem uden grundig Overvejelse, og vi advarer imod, at man laver

en daarlig Ordning med den Forpligtelse, at den ikke maa ændres, selv om der kommer Folk til, der ikke ønsker at gaa Kapitalmagtens Ærinde. Og Banken bør have sin Opgave bestemt fastslaaet. Det bør være en selvstændig Statsinstitution under Rigsdagens offentlige Kontrol. Guldmøntfoden, bør forlades, men Pengenes Værdi sikres. Sikringen bør ske gennem Reguleringen af Sedlernes Mængde, Guldbeholdningen sælges og Renterne tjenes. Overdragelsen bør ske paa billigere Vilkaar, og der bør i Forbindelse med Statens Overtagelse af Nationalbanken fæstnes et Prisniveau, som bygger paa sammenfaldende Pristal, og dette kan naas gennem Ophevelse af den Varefordyrelse, som Skatter, Told og Valutacentral har skabt.

Skal et ærligt og stabilt Pengevæsen skabes og fastholdes, maa der bygges paa et sundt og stærkt Grundlag, og jeg er enig med den højtærede Minister i, at en Pengeforfalskning er den værste Ulykke. Men nu er Grundlaget falsk, med en lav Kronekurs for Forbrugerne, en høj Kronekurs for Producenterne, lige stik imod begge Parters Interesse. Paa dette Grundlag kan man ikke bygge et ærligt Pengevæsen op.

Handelsministeren (Hauge): Jeg takker for de tilsluttende Udtalelser, der er faldet om Lovforslaget. At der ogsaa har været kritiske Bemærkninger at notere, er jo en Selvfølge. En Sag af den Beskaffenhed, som her er Tale om, kan man ikke forvente udelt Tilslutning til fra alle Sider i Rigsdagen. De fleste Udtalelser tyder dog paa, at der skulde være Mulighed for at faa Lovforslaget gennemført. Ganske vist er der ogsaa faldet Udtalelser fra betydende Side, som kunde tyde paa, at det kan blive vanskeligt nok at faa Lovforslaget gennemført, men vi faar nu se, hvorledes den endelige Stilling vil blive. Jeg kan ikke tænke mig, at man virkelig straks ved denne Sags første Behandling vil stille et Ultimatum til Regeringen og sige, at dersom ikke det, der her kræves, opfyldes, kan der ikke ventes Tilslutning til Lovforslaget. Den Sag, her er Tale om, hviler i sig selv, og den bør behandles ud fra den Betragtning, at Lovforslag om andre Ting ikke kan have nogen afgørende Indflydelse paa, hvorledes Stillingen bliver til den.

Det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen spurgte mig, om Statens Overtræk i Nationalbanken, saaledes som Lovforslaget er formet, kan tjene til Sedlernes Dækning. Jeg kan hertil svare, at det er ikke Hen-